

Cirkulärnr: 1999:139
Diariernr: 1999/2678
Handläggare: Carl-Göran Sjögren
Gösta Pellbäck
Kerstin Lundberg
Sektion/Enhet: Utredningssektionen
Plan- och miljösektionen
Kultur- och fritidssektionen
Datum: 1999-11-19
Mottagare: Kommunstyrelsen
Byggnadsnämnden
Plan, Stadsbyggnad, Bygglov
Länsförbund
Rubrik: Registerbaserad Folk- och Bostadsräkning,
Basadressregister, Ortnamnsfrågor m.m.

*Utredningssektionen
Carl-Göran Sjögren
Plan- och miljösektionen
Gösta Pellbäck
Kultur- och fritidssektionen
Kerstin Lundberg*

1999-11-19

Kommunstyrelsen
Byggnadsnämnden
Plan, Stadsbyggnad, Bygglov
Länsförbund

Registerbaserad Folk- och Bostadsräkning, Basadressregister, Ortnamnsfrågor m.m.

Inledning

Under hösten 1999 har ett antal aktiviteter påbörjats eller förändrats inom ramen för det verksamhetsområde som innefattar förberedelser för registerbaserad Folk- och Bostadsräkning (FoB), arbetet med basadressregister samt projektet Målbild 2000. Svenska Kommunförbundet vill därför ge en bild av läget just nu inom de olika aktiviteterna.

Samordning av förberedelserna för en registerbaserad FoB

Inom ramen för den avrapportering av den provverksamhet som genomförts i Gävle kommun och Högalids församling i Stockholms stad har inblandade myndigheter (Lantmäteriverket, RSV och SCB) samt RRV påpekat behovet av bättre samordning mellan myndigheterna.

Från Svenska Kommunförbundets sida har vi framfört denna synpunkt - även formellt - sedan försommaren 1997. Vi har tidigt påpekat behovet av en stark samordningsfunktion för hela "FoB-projektet" och där ett avsektoriserat synsätt är en nödvändighet. Vi har dock tidigare inte nått framgång i den delen.

Under försommaren diskuterades underhand inom regeringskansliet och med förbundet frågan om tillsättandet av en särskild utredare för denna uppgift. Det förelåg utkast till kommittédirektiv som avsågs bli fastställda efter som-

maren när utredningsmannen var utsedd. Så sent som i slutet av september föreföll denna linje fortfarande ligga fast.

I början av november har emellertid de inblandade myndigheterna RSV, Lantmäteriverket och SCB kommit in med en skrivelse till regeringen (Justitiedepartementet) där man föreslår att generaldirektörerna för dessa myndigheter ges i uppdrag att bilda en styrgrupp för att samordna förberedelserna för en register-FoB. Man föreslår också att generaldirektören för SCB ges i uppdrag att vara ordförande i denna styrgrupp.

Svenska Kommunförbundet har underhand meddelat att man inte vill - som fullvärdig medlem - ingå i en sådan styrgrupp. Enligt vår uppfattning bör dock nära samråd ske med oss.

I styrgruppens första uppgifter ingår att till den 1 december presentera en översiktlig samordnad aktivitets- och tidsplan samt en budget för år 2000.

Regeringen fattade den 18 november beslut med innebörd att ovanstående styrgrupp kan inrättas. I beslutet sägs explicit att samråd skall ske med Svenska Kommunförbundet.

Statistikregelgruppen/Reg.FoB

På initiativ från finansdepartementet har sedan våren 1998 funnits en interdepartemental arbetsgrupp med uppgift att lämna förslag till ändringar i författningarna på statistikens område (Statistikregelgruppen).

Denna arbetsgrupp fick i maj 1999 utökade direktiv såtillvida att arbetsgruppen skall utarbeta författningsförslag avseende uppbyggnad av lägenhetsregister, folkbokföring på lägenheter och registerbaserade FoB:ar.

Till det ändamålet har arbetsgruppen utökats med företrädare även utanför regeringskansliet; nämligen från Lantmäteriverket, RSV och SCB samt från Svenska Kommunförbundet. Förbundet företräds där av C-G Sjögren, utredningssektionen. Statistikregelgruppen har haft ett sammanträde i början av september. Nästa möte är bestämt till den 10 december.

Två undergrupper har formerats, en ("Adressättningsgruppen") som skall undersöka vilka handlingsalternativ som finns i adressättningsfrågan, och en annan grupp ("Lägenhetsbeteckningsgruppen") som skall undersöka olika handlingsalternativ när det gäller att fastställa lägenhetsidentiteter och hur denna lägenhetsidentitet skall vara utformad.

Utredningsarbetet för den utökade statistikregelgruppen skall vara avslutat senast den 1 mars 2000.

Basadressregister

Det finns ett projekt med syftet att underlätta införandet av ett basadressregister. I Styrgruppen för projektet ingår representanter för Lantmäteriverket, SCB, RSV, Posten och Svenska Kommunförbundet. Från Kommunförbundet ingår Gösta Pellbäck, Plan- och Miljösektionen i denna styrgrupp. Genom den återupptagna processen att förbereda en register-FoB har aktiviteterna i projektet intensifierats. Belägenhetsadressen utgör grunden för lägenhets-

identiteten och därmed för folkbokföringen på lägenhet. Eftersom det ännu inte finns något författningsstöd som medför ett obligatorium för kommunerna att åsätta adresser, har kommunerna kommit olika långt i denna verksamhet. Adressfrågan har blivit tidskritisk för hela projektet.

Medan frågan om lägenhetsregister endast omfattar adresser på bostadsfastigheter, utgör basadressprojektet grunden för heltäckande belägenhetsadresser, omfattande även arbetsställen m.m.

Kommunförbundet kommer även i fortsättningen att bevaka frågan om ersättningar till kommunerna för adressarbetet. Det är inte minst denna fråga som påverkat vissa kommuner att avstå från insatser inom adressområdet.

Målbild 2000

Lantmäteriverket har i samråd med Svenska Kommunförbundet etablerat projektet Målbild 2000. Projektet syftar till att underlätta datautbyte mellan Lantmäteriet och kommunerna inom områdena registerkarta, adresser, planuppgifter, byggnader m.m. Grunden för detta förutsatta samarbete är principen om registrering vid källan och den uppgiftsfördelning som råder mellan Lantmäteriet och kommunerna inom lantmäteriområdet.

Projektet omfattar såväl teknik som organisation/ekonomi för ett sådant datautbyte. Den tekniska delen skall leda fram till ett gränssnitt och standarder för detta utbyte. Den andra delen av projektet skall utmynna i Normalavtal som reglerar organisatoriska och ekonomiska frågor mellan Lantmäteriet och kommunerna sammanhängande med aktuella samverkan.

Gränssnittet planeras bli möjligt att använda i slutet av år 2000. En genomförs försök med integrering av statliga och kommunala data inom området digital registerkarta.

Ortnamnsfrågor

I belägenhetsadresser, som sätts av kommunerna, ingår olika former av namn på gator, vägar, gårdar och byar. Alla sådana namn som anger geografisk belägenhet brukar kallas ortnamn. Ortnamnen bidrar till identiteten i ett område och utgör en del av vårt kulturarv. Det har pågått en livlig diskussion om ortnamn, och adressättning, framför allt på landsbygden, vilket vi informerat om i tidigare cirkulär.

Regeringen har i propositionen "Kulturarv – kulturmiljöer och kulturföremål" föreslagit att en bestämmelse om att god ortnamnsredskap skall iakttas vid statlig och kommunal verksamhet införs i kulturminneslagen. Propositionen kommer att behandlas av riksdagen i vår, varefter vi återkommer med mer utförlig information om vad detta innebär.

Tidigare cirkulär

Information inom ovanstående ämnesområden har tidigare givits i;

Cirkulär 1998:134, *Vad händer med FoB 2000 och adresserna*

Cirkulär 1997:203, *Information om Adresser, Registerbaserad Folk- och bostadsräkning, Grunddatabasutredningen samt "Navet" och vissa IT-frågor.*

Cirkulär 1995:64, *Kommunernas verksamhet med ortnamn och adresser*

Kontaktpersoner:

Register-FoB (allmänt): Carl-Göran Sjögren, tel. 08 – 772 44 62,
E-post carl-goran.sjogren@svekom.se

Adressfrågor: Gösta Pellbäck, tel. 08 – 772 41 70.
E-post gosta.pellback@svekom.se

Ortnamnsfrågor: Kerstin Lundberg, tel. 08 – 772 4307,
E-post kerstin.lundberg@svekom.se

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET

Utredningssektionen

Per Sandgren

Carl-Göran Sjögren